

Lennonvarmistuspalveluita koskevat yleiset palveluehdot 2021 lentoliikenteen harjoittajille ja muille ilma-alueksen käyttäjille sisältäen liikennemaksut

Sisällys

MÄÄRITTELYT	4
1 PALVELUNTARJOAJA	6
2 PALVELUEHTOJEN SOVELTAMINEN JA VOIMASSAOLO	6
3 PALVELUTASO JA AUKIOLOAJAT	6
4 YLEISIÄ PALVELUEHTOJA.....	7
4.1 Lähtö- ja saapumisaikojen koordinointi Helsinki-Vantaan lentoasemalla.....	7
4.2 Lähtö- ja saapumisajoista sopiminen muilla lentoasemilla	7
4.3 Viranomaisluvut ja tarvittavat vakuutukset	7
4.4 Oikeus estää ilma-aluksen lähtö lentoturvallisuussyistä	7
4.5 Asiakkaan toimittamat tiedot.....	7
4.6 Ympäristöasiat.....	8
4.6.1 Ilma-alusten sallittu melupäästö	8
4.6.2 Melun ja ilmapäästöjen vähentäminen lentotoiminnassa	8
5 LENNONVARMISTUKSEN PALVELUT JA MAKSUT.....	9
5.1 Lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu.....	9
5.1.1 Lennonvarmistuspalvelutason kohottaminen AFIS-palvelusta ATC-palveluksi.....	10
5.2 Lentoreittipalvelumaksu	11
5.3 Lennonvarmistuksen palveluita täydentävät palvelut.....	12
5.4 Poikkeukset ja alennukset maksuihin	12
5.4.1 Vapautus TN-maksuista	12
5.4.2 Vapautus lentoreittipalvelumaksuista	12
5.4.3 Jatkettu aukipito	13
5.4.4 Ylimääräinen avaaminen.....	13
6 MAKSUJEN MAKSAMINEN JA ARVONLISÄVERO.....	13
6.1 Maksutavat.....	13
6.1.1 Maksu jälkikäteen laskulla	14
6.1.2 Ennakkomaksu	14
6.1.3 Pankkitakaus	14
6.2 Viivästyskorko.....	14
6.3 Arvonlisävero.....	14
7 MUUT ANS FINLANDIN PALVELUT JA MAKSUT.....	15
7.1 Lentoestelausunto.....	15
7.2 Laserlausunto	15
7.3 Tilapäisen vaara-alueen perustaminen miehittämättömän ilmailun tarpeisiin	15

7.4	Muu ilmailulle vaaraa tuottavan toiminnan arviointi	15
7.5	Droonin lennätyslupa lentoaseman läheisyydessä	15
7.6	Drooni geofencing - purku.....	16
7.7	Muut lausunnot ja asiantuntijapalvelut	16
8	AIR NAVIGATION SERVICES FINLANDIN VASTUU.....	16
9	VAPAUTTAMISPERIAATTEET	16
10	RIITOJEN RATKAISU	17
11	YHTEYSTIEDOT.....	17

MÄÄRITTELYT

Arvioitu liikkeellelähtöaika (EOBT)

Arvioitu liikkeellelähtöaika, jolloin ilma-alus aloittaa lähtöön liittyvän liikkumisen.

Asiakas

Lentoliikenteen harjoittaja tai muu ilma-aluksen käyttäjä.

ATC Lennonjohto

Lennonjohtopalvelun tarkoituksena on estää yhteentörmäykset ilma-alusten välillä sekä liikennealueella olevien ilma-alusten ja esteiden välillä sekä ilmaliikenteen jouduttaminen ja järjestyksen ylläpitäminen sen kulussa.

ATS Ilmaliikennepalvelu

Lentotiedotus-, hälytys-, ilmaliikenteen neuvonta- ja lennonjohtopalvelua (alue-, lähestymis- tai lähilennonjohtopalvelu) tarkoittava yleisnimitys.

AFIS

Lentopaikan lentotiedotuspalvelu, jonka tarkoituksena on antaa valvomattomalla lentopaikalla toimiville ilma-aluksille lentoturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.

GAT-lennot

ICAO:n sääntöjen ja määräysten mukaan suoritettut lennot.

Kansainvälinen liikenne

Liikenne, joka ylittää valtakunnan rajan.

Kansainvälisessä tilauslentoliikenteessä (charter-liikenteessä) olevan ilma-aluksen on katsottava olevan kansainvälisessä liikenteessä myös silloin, kun se tekee ns. keräilylentoja kotimaisten lentopaikkojen välillä.

Kaupallinen liikenne

Kaikki sellainen ilma-aluksen käyttö, jossa kuljetetaan matkustajia, rahtia tai postia maksua tai vuokraa vastaan.

Laskeutuminen

Ilma-aluksen laskeutuminen tai läpilasku (Touch and go landing TGL).

Laskeutumisaika

Lennonjohdon tai lentotiedotus-palvelun tallentama tai ilma-aluksen lentopäiväkirjaan merkitty aika, jolloin ilma-alus laskeutuu kiitotielle.

Lentoaseman aukioloaika

Air Navigation Services Finlandin julkaisema lentoaseman ATS-elimen toiminta-aika.

Lentoliikenteen harjoittaja

Lentoliikennettä harjoittava yritys, jolla on voimassa oleva toimilupa tai vastaava asiakirja.

Lentoonlähtöaika

Lennonjohdon tai lentotiedotuspalvelun tallentama tai ilma-aluksen lentopäiväkirjaan merkitty aika, jolloin ilma-alus lähtee kiitotieltä.

Liikkeellelähtöaika (OBT)

Liikkeellelähtöaika, jolloin ilma-alus aloittaa lähtöön liittyvän liikkumisen.

Palveluntarjoaja

Air Navigation Services Finland Oy

Pysäköintiaika

Aika jonka ilma-alus on pysäköitynä sille osoitetulla paikalla

Sertifioidut melutasot

Melutodistuksen mukaiset melutasot mitattuina sivumittaus-, ylilentomittaus- ja lähestymismittauspisteissä siten kuin Chicagon yleissopimuksen liitteessä 16 (ICAO Annex 16) on määritelty.

Suurin sallittu lentoonlähtöpaino (MTOW)

Ilma-aluksen suurin sallittu rekisteröity lentoonlähtöpaino eli maksimilentoonlähtöpaino, joka on ilmoitettava melutodistuksella. Jos ilma-aluksella on vaihtuva tai useita rekisteröityjä suurimpia sallittuja lentoonlähtöpainoja, huomioidaan näistä vain korkein rekisteröity MTOW.

1 PALVELUNTARJOAJA

Air Navigation Services Finland Oy (jäljempänä ANS Finland) mahdollistaa sujuvan lentoliikenteen aluelennonjohtopalvelussa (en route) sekä kansainväliset yhteydet Suomesta maailmalle ja maailmalta Suomeen. Ylläpidämme ja kehitämme koko maan kattavaa lennonvarmistusjärjestelmää Suomessa. Toimintamme ydin on tinkimätön turvallisuus ja asiakaslähtöinen ajattelu. Pyrimme toiminnassamme tehokkuuteen ja sitä kautta kustannussäästöihin. Periaattemme on toimia niin, että ympäristö kuormittuisi mahdollisimman vähän.

Tarjoamme palveluita seuraavilla lentoasemilla:

Helsinki-Vantaa	Kemi-Tornio	Pori
Enontekiö	Kittilä	Rovaniemi
Halli	Kokkola-Pietarsaari	Savonlinna
Ivalo	Kuopio	Tampere-Pirkkala
Joensuu	Kuusamo	Turku
Jyväskylä	Maarianhamina	Utti
Kajaani	Oulu	Vaasa
Lappeenranta		

ANS Finland tuottaa yllä mainituilla lentoasemilla ATS-ilmailiikennepalvelua, joka annetaan joko ATC-lennonjohtopalveluna tai AFIS-palveluna. Lentoaseman mahdollinen lennonvarmistuspalvelumaksu peritään asiakkaalta lentoaseman pitäjän toimesta.

2 PALVELUEHTOJEN SOVELTAMINEN JA VOIMASSAOLO

Näiden palveluehtojen tulkinnessa sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä.

Näitä palveluehtoja sovelletaan Suomen ilmatilassa ja lentoasemilla palveluntarjoajan tuottamiin lennonvarmistuspalveluihin ellei asiakkaan ja ANS Finlandin välillä ole kirjallisesti toisin sovittu.

Palveluehdot ja niihin tehtävät muutokset julkaistaan ANS Finlandin Internet-sivuilla.

Palveluehtojen mukaiset maksut tulevat voimaan 1.1.2021 lukien.

ANS Finland pidättää oikeuden muuttaa palveluehtoja.

3 PALVELUTASO JA AUKIOLOAJAT

Lentoasemien palvelutasot ja aukiooloajat on julkaistu Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland), www.ais.fi. Palvelutasot vaihtelevat lentoasemittain. Lentoaseman pitäjä määrittelee kunkin lentoaseman palvelutason.

ANS Finlandin mahdollisuudet tarjota kaupallisen liikenteen palveluja Hallin ja Utin lentoasemilla ovat rajatut.

ANS Finland pidättää oikeuden palvelutasojen muutoksiin.

4 YLEISIÄ PALVELUEHTOJA

Yksityiskohtaisemmat ehdot ja tiedot ANS Finland palveluista löytyvät Suomen ilmailukäsikirjasta (AIP Suomi-Finland) www.ais.fi sekä internet-sivuiltamme www.tmf.fi/fi/ans. Ilmailukäsikirjassa julkaistut ehdot ja tiedot sekä lentoasemakohtaiset määräykset muodostavat yhden kokonaisuuden tässä asiakirjassa mainittujen palveluehtojen kanssa. Mikäli tämän asiakirjan ehdot ovat ristiriidassa Suomen Ilmailukäsikirjan sisältämien ehtojen ja tietojen tai lentoasemakohtaisten määräysten kanssa, sovelletaan ensisijaisesti tässä asiakirjassa olevia ehtoja.

4.1 Lähtö- ja saapumisaikojen koordinointi Helsinki-Vantaan lentoasemalla

Helsinki-Vantaan lentoasema on neuvoston asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 545/2009, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista yhteisistä säännöistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 95/93 muuttamisesta) mukaisesti koordinoitu lentoasema.

Asiakkaalla on oltava laskeutumista tai lentoonlähtöä varten koordinaattorin myöntämä lähtö- tai saapumisaika, lukuun ottamatta valtion ilma-alusten lentoja, hätätilanteen vuoksi tehtäviä laskuja sekä humanitaarisia avustuslentoja. Lisätietoja slot-koordinaatiosta saa osoitteesta www.airportcoordination.com.

Lentoaseman ylläpitäjä ja/tai ANS Finland voi hylätä asiakkaan lentosuunnitelman, jos tämä aikoo laskeutua koordinoitulle lentoasemalle tai lähteä sieltä lentoon ilman koordinaattorin jakamaa lähtö- tai saapumisaikaa.

4.2 Lähtö- ja saapumisajoista sopiminen muilla lentoasemilla

Lentoliikenteen harjoittajan tulee toimittaa aikataulutiedot lentoaseman pitäjälle sen palveluehtojen mukaisesti.

4.3 Viranomaisluvat ja tarvittavat vakuutukset

ANS Finlandin lennonvarmistuspalvelujen antamisen ja käyttämisen ehtona on se, että ilma-aluksella ja sen liikenteenharjoittajalla on voimassa kaikki ne luvat ja hyväksynät joita lait, määräykset tai ilmailuviranomaiset edellyttävät kyseisen lentotoiminnan harjoittamiselta. Suomen ilmailuviranomainen on Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (lisätietoja www.traficom.fi).

Kolmannen osapuolen vahingon varalta vakuuttamattoman tai lain määräämää vakuutusta pienemmästä määrästä vakuutetun ilma-aluksen käytöstä ANS Finlandilla on oikeus periä lennonvarmistusmaksut kymmenkertaisina.

4.4 Oikeus estää ilma-aluksen lähtö lentoturvallisuussyistä

Lentoaseman päälliköllä, lentoaseman pitäjän palveluksessa olevalla tai lennonvarmistuksessa taikka huolto- tai maahuolintaorganisaatiossa tehtävää hoitavalla on oikeus estää ilma-aluksen lähtö

1. jos on aihetta epäillä, ettei ilma-alus lennolle lähdeessä ole lentokelpoinen tai asianmukaisesti miehitetty
2. jos on aihetta epäillä, ettei ilmailulaissa säädettyjä tai sen nojalla annettuja lentoa koskevia määräyksiä muutoin ole noudatettu tai
3. jos ilma-aluksen käyttäminen ilmailuun on muutoin ilmailulain nojalla kielletty ja edellä mainitut puutteet voivat vakavasti vaarantaa lentoturvallisuuden.

4.5 Asiakkaan toimittamat tiedot

Asiakkaan on toimitettava lentoaseman pitäjälle laskutusta varten AIP:n sekä lentoaseman pitäjän palveluehtojen edellyttämät tiedot.

Mikäli ilma-aluksen suurinta sallittua lentoonlätöpainoa ei ole ilmoitettu melutodistuksella, käytetään laskituksen perusteena konetyyppikohtaista suurinta lentoonlätöpainoa. Tieto ilmoitetaan lentoaseman pitäjän palveluehtojen mukaisesti.

4.6 Ympäristöasiat

ANS Finland tarjoaa lennonvarmistuspalveluja lentoasemia koskevien ympäristölupien määräysten mukaisesti. ANS Finland edellyttää, että lentoliikenteen harjoittajat ja muut ilma-aluksen käyttäjät noudattavat sen ja lentoaseman pitäjän antamia ohjeistuksia ja määräyksiä, joilla lentoaseman pitämisen ja lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen ympäristövaikutuksia vähennetään. Tämän lisäksi lentoliikenteen harjoittajien on pyrittävä aktiivisesti ympäristövaikutusten vähentämiseen omassa toiminnassaan.

4.6.1 Ilma-alusten sallittu melupäästö

Lentoasema- ja lennonvarmistuspalvelujen antamisen ja käyttämisen ehtona on se, että ilma-alus täyttää vähintään kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 16 niteen I osan II luvun 3 mukaiset melustandardit (ICAO Annex 16). Poikkeuksellisesti palveluja voidaan antaa Helsinki-Vantaan lentoasemaa lukuun ottamatta myös ilma-aluksille, jotka eivät ko. standardia täytä edellyttäen, että Liikenne- ja viestintävirasto on antanut poikkeusluvan ilma-aluksen lennolle.

4.6.2 Melun ja ilmapäästöjen vähentäminen lentotoiminnassa

Ilma-aluksen melua ja ilmapäästöjä voidaan vähentää mm. suorittamalla lähestyminen jatkuvan korkeuden vähentämisen tekniikalla ja samanaikaisella moottoritehon, lentoasun sekä nopeuden optimoinnilla. Lentoliikenteen harjoittajien tulee perehtyä lentoaseman pitäjien antamiin lentoasemakohtaisiin määräyksiin.

5 LENNONVARMISTUKSEN PALVELUT JA MAKSUT

Suomen ilmatilassa lentävästä ilma-aluksesta perityt maksut perustuvat lennonvarmistuspalvelujen yhteistä maksujärjestelmää ja suorituskykyä koskeviin asetuksiin, Eurocontrolin julkaisemiin lentoreittimaksujärjestelmän sovellusehtoihin sekä lentoreittimaksujen maksuehtoihin (Conditions of Application of the Route Charges System and Conditions of Payment).

Lennonvarmistuksen palvelut koostuvat alla määritellyistä lentoaseman lennonvarmistuspalvelusta ja lentoreittipalvelusta sekä niitä täydentävistä lennonvarmistuspalveluista.

ANS Finlandin tarjoaman lennonvarmistuspalvelun taso sekä sitä koskevat muutokset julkaistaan Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland) ja muissa Suomen AIS-järjestelmän ilmailutiedotusjulkaisuissa.

ANS Finlandin puhelinkeskuksen palvelu on maksullista:

Vaihde: 020 4284 000

Puheluhinnat kiinteästä verkosta soitettaessa 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min, matkapuhelimesta 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min.

Ulkomailta soitettaessa ko. ulkomaanpuhelumaksu.

5.1 Lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelu sisältää seuraavat palvelut:

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelut

Palvelu	Palvelun sisältö	Ilmatilan osa
Lähilennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu lähiliikennettä varten.	Lähialue
Lähestymislennonjohtopalvelu ¹	Lennonjohtopalvelu saapuvia tai lähteviä johdettuja lentoja varten.	Lähestymisalue
Lentopaikan lentotiedotuspalvelu (AFIS)	Palvelu, jonka tarkoituksena on antaa valvomattomalla lentopaikalla toimiville ilma-aluksille lentoturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.	Lentotiedotusvyöhyke

Jokaisesta ilma-aluksen lähestymisestä lentoasemalle lentoaseman aukioloaikana peritään lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu ns. Terminal Navigation Charge (TN-maksu). TN-maksu perustuu ilma-aluksen suurimpaan sallittuun lentoonlählepainoon (MTOW) pyöristettynä ylöspäin lähimpään 1000 kg:aan. ANS Finlandille on toimitettava näissä palveluehdoissa vaaditussa ajassa ilmoitus ilma-aluksen suurimmasta sallitusta lentoonlählepainosta. Mikäli ilmoitusta ei ole toimitettu, käytetään laskutuksen perusteena kyseisen ilma-alustyyppin maksimilentoonlählepainoa.

Maksun suuruus lasketaan kaavalla:

$$T = w \times p,$$

¹ Lähestymislennonjohtopalvelusta aiheutuvat kustannukset jakautuvat lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksun ja lentoreittipalvelumaksun kustannuspohjaan Suomen suorituskyky suunnitelmissa esitetyllä tavalla.

missä T on maksu euroina ja w on painokerroin, joka esitetään pyöristettynä kahteen desimaaliin. Painokerroin w saadaan kaavalla:

$$w = \left(\frac{M \cdot T \cdot O}{5 \cdot 0} \right)^{0,7}$$

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelua antavan lentoaseman lentoasemaluokka ja yksikköhinta p määräytyvät palvelutason perusteella seuraavasti:

Lentoasemaluokka ja yksikköhinta

<i>Palvelutaso</i>	<i>Lentoasema- luokka</i>	<i>Yksikköhinta p EUR</i>	<i>Lentoasemat</i>
Ilmaliikennepalvelua annetaan ATS-valvontajärjestelmien käyttöön perustuvina lähi- ja lähestymislennon-johtopalveluina.	ATS1	127,74	Helsinki-Vantaa
Ilmaliikennepalvelua annetaan lento- liikenteen tarpeiden mukaan joko 1. yhdistettynä lähi- ja lähestymis- lennonjohtopalveluna tai 2. lähilennonjohtopalveluna ja ATS- valvontajärjestelmään perustuvana lähestymislennonjohtopalveluna.	ATS 2	157,86	Halli, Jyväskylä, Kittilä Kuopio, Oulu, Pori, Rovaniemi, Tampere-Pirkkala, Turku, Vaasa
Ilmaliikennepalvelua annetaan yhdistettynä lähi- ja lähestymis- lennonjohtopalveluna.	ATS 3	138,40	Ivalo, Joensuu, Kemi- Tornio, Kokkola-Pietarsaari, Kuusamo, Maarianhamina, Utti
Ilmaliikennepalvelua annetaan lentoaikaan lentotiedotuspalveluna.	AFIS	86,50	Enontekiö, Kajaani, Savonlinna ja ATS 2/3- lentoasemat, silloin kun niillä tarjotaan AFIS - palvelua

ANS Finland pidättää oikeuden muuttaa lentoasemaluokkaa hinnoittelukauden aikana lentoaseman päätöksen mukaisesti. Lappeenrannan lentoasema päättää ja ilmoittaa itse omista maksuistaan.

Esimerkki 1: Laskeutuminen Helsinki-Vantaan lentoasemalle ilma-aluksella, jonka MTOW on 16 100 kg.

MTOWtonni = 17 ja p = 127,74 EUR

$T = (17/50)^{0,7} \times 127,74 \text{ EUR} = 0,47 \times 127,74 \text{ EUR} = 60,04 \text{ EUR}$

Esimerkki 2: Kaksi harjoituslähestymistä Helsinki-Vantaan lentoasemalle Diamond 42 ilma-aluksella, jonka MTOW on 1900kg.

MTOWtonni = 2 ja p = 127,74 EUR

$T = (2/50)^{0,7} \times 127,74 \text{ EUR} = 0,11 \times 127,74 \text{ EUR} = 14,05 \text{ EUR} \rightarrow 14,05 \text{ EUR} \times 2 = 28,10 \text{ EUR}$

Lentoaseman pitäjä laskuttaa lentoaseman lennonvarmistusmaksut (TN-maksu).

5.1.1 Lennonvarmistuspalvelutason kohottaminen AFIS-palvelusta ATC-palveluksi

Mikäli lentoasemalla on käytössä ns. sekajärjestelmä (mixed AFIS/ATC), tulee AFIS-aikana lennonjohtopalveluja (ATC-palvelu) tarvitsevan operaattorin hyvissä ajoin ennen tarvetta sopia kyseisen lentoaseman kanssa ATC-palvelusta.

5.2 Lentoreittipalvelumaksu

Lentoreittipalvelut

Palvelu	Palvelun sisältö	Ilmatilan osa
Aluelennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu ICAO:n lentosääntöjen mukaan lentäville johdetuille lennoille (GAT-lennot) lennonjohtoalueilla.	Valvottu ilmatila, lukuun ottamatta määrättyjä lähi- ja lähestymislennonjohtoalueita joilla palvelua antaa ao. lähi- tai lähestymislennonjohto.
Ilmatilan hallintapalvelu	Ilmatilavarausten käsittelypalvelu. Ilmatilan varauspalvelu. Ilmatilavarausten tiedotuspalvelu.	Valvottu ilmatila Vaara-alueet Rajoitusalueet Tilapäiset erillisvarausalueet Tilapäiset ilmatilavarausalueet
Ilmaliikennevirtojen hallintapalvelu	Lennonjohtokapasiteetin optimointi. Lentoliikenteen määrän hallinta käytettävissä olevan kapasiteetin suhteen.	Erikseen määritelty valvotun ilmatilan osa.

Suomen lentotiedotusalueella mittarilentosääntöjen mukaan lentävästä ilma-aluksesta peritään lentoreittipalvelumaksu seuraavan kaavan mukaisesti:

maksu = $t \times d \times p$,
missä t on yksikköhinta ja d on lennon pituustekijä ja p on painokerroin.

Lentoreittipalvelumaksun yksikköhinta t per palveluyksikkö	EUR
Kansallinen hinta	42,88
Eurocontrolin hallinnollinen laskutuslisä	0,29
Lentoreittipalvelumaksu yhteensä	43,17

Lennon pituustekijä d lasketaan jakamalla alla mainittujen kohteiden välinen isoympyrämatka (km) sadalla (100):

- o lähtölentoasema tai piste, jossa ilma-alus saapuu Suomen lentotiedotusalueelle sekä
- o ensimmäinen saapumislentoasema Suomessa tai piste, jossa ilma-alus jättää Suomen lentotiedotusalueen.

Isoympyrämatkasta vähennetään kaksikymmentä kilometriä (20 km) jokaisen Suomessa suoritettua lentoonlähdön ja laskeutumisen osalta.

Painokerroin p on sen osamäärän neliöjuuri, joka saadaan jakamalla 50:llä ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlätöpainon (MTOW) tonnimäärä, joka käy ilmi lentokelpoisuustodistuksesta, lentokäsikirjasta tai muusta vastaavasta virallisesta asiakirjasta.

$$p = \sqrt{\frac{M T O W}{50}}$$

Eurocontrol laskuttaa siviili-ilmailun lentoreittimaksun ANS Finlandin puolesta.

5.3 Lennonvarmistuksen palveluita täydentävät palvelut

ANS Finland tarjoaa ilmatilan käyttäjille seuraavia lentoaseman lennonvarmistus- ja lentoreittipalvelua täydentäviä sekä lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksuun ja lentoreittipalvelumaksuun sisältyviä palveluita:

1. Hälytyspalvelu
2. Ilmailun etsintä- ja pelastuspalvelu
3. Lennonneuvontapalvelu
4. Ilmailutiedotuspalvelu
5. Lentotiedotuspalvelu
6. Lentosääpalvelu ²
7. Teknisen lennonvarmistuksen palvelut, esim. navigaatiojärjestelmät

5.4 Poikkeukset ja alennukset maksuihin

5.4.1 Vapautus TN-maksuista

TN-maksua ei peritä:

1. asianomaisen toimivaltaisen elimen valtuuttamilta etsintä- ja pelastuslennoilta.
2. ilma-aluksesta, joka teknisestä syystä tai sääolosuhteiden pakottamana palaa lähtöpaikalle.
3. ilma-aluksesta, joka on merkitty ilma-alusrekisteriin:
 - a) purje- tai moottoripurjelentokoneeksi
 - b) kuumailmapallocksi tai
 - c) historialliseksi ilma-alukseksi
(kohdassa: käyttö on M = historiallinen / museoilma-alusmerkintä).
4. liittimestä. HUOM. Lentotoimintaan liittimillä ilmailulain 2 §:n 16-kohdassa määritellyillä lentopaikoilla tai sen lähialueella on saatava lentopaikan päällikön tai hänen edustajansa lupa. Jos lentotoiminnan laatu tai laajuus muuttuu alkuperäisestä luvasta, on toiminnasta sovittava erikseen ennen sen aloittamista³.
5. ilma-aluksesta, jolla on kyseisellä lentoasemalla voimassa oleva kausikortti.

Kohtien 3., 4. ja 5. maksuvapautukset eivät koske Helsinki-Vantaan lentoasemaa.

Huom. Jotta maksuvapautus voidaan laskutuksessa huomioida, tulee ilma-aluksen käyttäjän tehdä ilmoitus-historiallisesta ilma-aluksesta Finavialle osoitteeseen liikennelaskutus@finavia.fi.

5.4.2 Vapautus lentoreittipalvelumaksuista

² Lentosääpalvelusta vastaa Ilmatieteen laitos. Lentosääpalvelun kustannukset peritään asiakkailta osana lennonvarmistusmaksuja Suomen suorituskyky suunnitelman mukaisesti

³ Ilmailumääräys, OSA 2. Yksityislentotoiminta, OPS M2-9, ks. 3.3.1

Lennonvarmistuspalvelujen yhteisen maksujärjestelmän mukaisesti Eurocontrol ei laskuta lentoreittipalvelumaksuja seuraavilta lennoilta Suomen lentotiedotusalueella:

1. sellaisella ilma-aluksella suoritettavat lennot, jonka suurin sallittu lentoonlähtöpaino on alle kaksi tonnia
2. yhdistetyt VFR/IFR-lennot sellaisilla maksuvyöhykkeillä, joilla lento on yksinomaan VFR-lentotoimintaa ja joilla ei peritä maksua VFR-lennoista
3. yksinomaan hallitsevaa monarkkia ja hänen perheenjäseniään, valtionpäämiehiä, hallituksen päämiehiä ja ministereitä virallisella vierailulla kuljettavat lennot. Poikkeus on aina mainittava asianmukaisella ilmoituksella tai huomautuksella lentosuunnitelmassa
4. asianomaisen toimivaltaisen elimen valtuuttamat etsintä- ja pelastuslennot
5. Eurocontrol-maan sotilasilma-aluksella suoritettavat sotilaslennot
6. yksinomaan lentolupakirjan saamista tai, kun kyseessä on ohjaamohenkilökunta, kelpuutuksen saamista varten suoritettavat koululennot, joiden lentosuunnitelmissa on asianomainen merkintä tästä. Tällaiset lennot on suoritettava yksinomaan kyseisen jäsenvaltion ilmatilassa; lentoja ei saa käyttää matkustajien ja/tai rahdin kuljettamiseen eikä ilma-aluksen siirtolentoihin
7. yksinomaan lennonvarmistuksen maalaatteina käytettävien tai käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden tarkastamiseksi tai testaamiseksi suoritettavat lennot kyseisellä ilma-aluksella suoritettavia siirtolentoja lukuun ottamatta
8. lennot, jotka päättyvät ilma-aluksen lähtöasemalle ja jonka aikana ei tehty välilaskua
9. VFR-lennot

5.4.3 Jatkettu aukipito

Jatketusta aukipidosta tulee aina sopia erikseen kyseisen lentoaseman kanssa. Mikäli lentoasema pyynnöstä jatkaa lentoaseman aukioloaikaa ja antaa ilma-alukselle laskeutumista tai lentoonlähtöä varten lennonvarmistus-, kunnossapito- ja pelastuspalveluja, jokaisesta palvelua käyttäneestä ilma-aluksesta peritään lentoaseman pitäjän palveluehtojen mukainen maksu.

5.4.4 Ylimääräinen avaaminen

Ylimääräisestä avaamisesta tulee aina sopia erikseen kyseisen lentoaseman kanssa. Mikäli lentoasema pyynnöstä avaa lentoaseman ja antaa ilma-alukselle laskeutumista tai lentoonlähtöä varten lennonvarmistus-, kunnossapito ja pelastuspalveluja, jokaisesta palvelua käyttäneestä ilma-aluksesta peritään lentoaseman aukaisemisesta lentoaseman pitäjän palveluehtojen mukainen maksu.

6 MAKSUJEN MAKSAMINEN JA ARVONLISÄVERO

Lentoreittipalvelumaksujen maksuehdot on määritelty Eurocontrolin julkaisussa "Lentoreittimaksujärjestelmän sovellusehdot sekä lentoreittimaksujen maksuehdot".

Ilma-aluksen omistaja, haltija ja käyttäjä vastaavat yhteisvastuullisesti palvelun antajalta saamiensa palvelujen kustannuksista omistus-, hallinta- tai käyttöoikeutensa ajalta sekä siltä ajalta, jona nämä ovat merkittävänä ilma-alusrekisteriin omistajana, haltijana tai käyttäjänä.

ANS Finland voi kieltäytyä palvelujen antamisesta, mikäli palvelumaksuja ei ole maksettu.

6.1 Maksutavat

Lentoliikenteen harjoittajan tulee sopia ANS Finlandin ja Finavian kanssa maksutavasta ennen liikennöinnin aloitusta ottamalla yhteyttä luotonvalvonta@finavia.fi

Ellei ANS Finlandin ja Finavian kanssa ole muuta sovittu, annetut palvelut on maksettava ANS Finlandille ja Finavialle heti, ennen liikkeellelähtöä.

Pääsääntöisesti ANS Finland ja Finavia vaativat ennakkomaksun tai pankkitakauksen kaikilta lentoliikenteen harjoittajilta, jotka eivät ole olleet ANS Finlandin tai Finavian laskutusasiakkaita viimeisen 12 kuukauden ajan tai joilla on ollut aiempia maksuhäiriöitä. Ennakkomaksu tai pankkitakaus on toimitettava ANS Finlandille ja Finavialle ennen liikennöinnin aloittamista.

Maksujen maksamisen turvaamiseksi ANS Finland voi harkintansa mukaan vaatia ennakkomaksun tai hyväksyttävän pankkitakauksen muissakin tapauksissa.

6.1.1 Maksu jälkikäteen laskulla

Lentoliikennemaksut voi maksaa jälkikäteen laskulla vain, jos tästä on etukäteen sovittu ANS Finlandin kanssa

Laskut toimitetaan lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän ennen operointia ilmoittamaan osoitteeseen. Laskut tulee maksaa viimeistään eräpäivänä, joka on 14 vrk laskun päiväyksestä.

Reklamaatiot laskuille tulee tehdä viimeistään 6 kuukauden kuluessa laskun päiväyksestä.

6.1.2 Ennakkomaksu

Ennakkomaksun tulee kattaa kaikki lentosarjan lentoliikennemaksut. Laskut kuitataan maksetuiksi ennakkomaksuilla. Kopiot laskuista lähetetään asiakkaalle kirjanpitoa varten. Koska ennakkomaksu on vain arvio tulevista maksuista, vaaditaan asiakkaalta lisämaksu, mikäli ennakkomaksu ei kata kaikkia maksuja. Ennakkomaksujen ylijäämä hyvitetään asiakkaalle lentosarjan päättyttyä. ANS Finland ei maksa ennakkomaksulle korkoa.

6.1.3 Pankkitakaus

Pankkitakauksen tulee kattaa kaikki lentosarjan lentoliikennemaksut. Jos lentosarjan kesto on yli kolme kuukautta, pankkitakauksen tulee kattaa vähintään kolmen kuukauden lentoliikennemaksut. Pankkitakauksen on oltava voimassa vähintään kolme kuukautta lentosarjan päättymisestä. Jos lentosarja jatkuu toistaiseksi, kolmen kuukauden maksut kattavan pankkitakauksen tulee olla voimassa vähintään vuoden lentosarjan aloittamisesta lukien. ANS Finland voi harkintansa mukaan vaatia, että vakuus on voimassa toistaiseksi.

Pankkitakaus on aina erikseen toimitettava ANS Finlandille hyväksyttäväksi ennen lennon tai lentosarjan aloittamista. Pankkitakauksen tulee olla peruuttamaton, ns. first demand –takuisitoumus⁴, ja pankin, joka sen myöntää, luottokelpoisuusluokituksestaan Investment Grade -tasoinen (Moody's / S&P / Fitch rating). Kyseisellä pankilla tulee olla virallinen, pankkitoimiluvan alainen toimipiste Suomessa. ANS Finland pidättää oikeuden hyväksyä tai hylätä tarjotun takauksen.

Kun ANS Finland on vastaanottanut hyväksytyt pankkitakauksen, lentoliikennemaksut voidaan periä laskulla jälkikäteen. Pankkitakauksia hoitaa ANS Finlandin puolesta Finavia (luotonvalvonta@finavia.fi).

6.2 Viivästyskorko

Maksun viivästyessä on viivästysajalta suoritettava viivästyskorko. Muissa kuin kuluttajasuhteissa koron määrä on kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viivästyskorko.

6.3 Arvonlisävero

Hinnastossa todettujen maksujen lisäksi peritään arvonlisävero valtiolle sen mukaan kuin arvonlisäverolaissa on säädetty.

⁴ Heti vaadittaessa maksettava takuisitoumus, jonka perusteella pankki ei voi kieltäytyä maksusta saatuaan muodollisesti oikein laaditun vaatimuksen. Pankki joutuu tällaisen pankkitakuun mukaan maksamaan sitoumuksensa perusteella edunsaajan vaatimuksesta selvittämättä, onko taattava syyllistynyt sopimuksen rikkomiseen tai laiminlyöntiin.

Lentoliikennemaksut, kuten muutkin ilma-aluksille myytävistä palveluista perittävät korvaukset, ovat arvonlisäverolain pääsäännön mukaan verollisia.

Palvelun myynti on verotonta ilma-aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita varten sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä.

Lentoliikenteen harjoittajalla on näyttövelvollisuus siitä, että lentoyhtiö harjoittaa pääasiassa kaupallista kansainvälistä lentoliikennettä.

7 MUUT ANS FINLANDIN PALVELUT JA MAKSUT

ANS Finland tuottaa ATS-palveluun liitännäisiä palveluita erillisinä palveluina. ANS Finland pidättää oikeuden muuttaa erillisten palveluiden maksuja ja palveluehtoja kesken vuoden.

7.1 Lentoestelausunto

Lentoestelausunto tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna. Ilmailulain (864/2014) 158§ edellyttää, että ilmailulle mahdollisesti vaaraa aiheuttavan laitteen, rakennuksen, rakennelman ja merkin asettamiseen tarvitaan Traficomien lentoestelupa. Mikäli lainkohdan ehdot täyttyvät ja lentoestelupa edellytetään, tulee lentoesteen asettajan selvittää lentoesteen vaikutukset ANS Finlandin lentoestelausunnon avulla. Ilmailumääräys AGA M 3-14 vapauttaa lentoesteen pystyttäjän hakemasta Traficomilta lentoestelupaa tietyin ehdoin. Tällöin ANS Finlandin lentoestelausunto riittää selvitykseksi esteen pystyttämiseksi. Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät ANS Finlandin [www-sivuilta www.tmfg.fi/fi/ans](http://www.sivuilla.com/tmfg/fi/fi/ans)

7.2 Laserlausunto

Laserlausunnot tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna. Ilmailulain (864/2014) 159§ mukaisesti ulkoilmalasersertointia suunnittelevan toimijan tulee ilmoittaa suunnitellusta lasersertoinnista ANS Finlandille, joka tekee arvion laserin vaikutuksesta ilmailuliikenteelle. ANS Finland antaa lausunnon asiakkaan pyynnöstä. Pyyntö tulee esittää ANS Finlandille 10 viikkoa ennen suunniteltua käyttöä. Nopeutetussa käsittelyssä pyyntö tulee esittää ANS Finlandille 4 viikkoa ennen suunniteltua käyttöä. Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät ANS Finlandin [www-sivuilta www.tmfg.fi/fi/ans](http://www.sivuilla.com/tmfg/fi/fi/ans)

7.3 Tilapäisen vaara-alueen perustaminen miehittämättömän ilmailun tarpeisiin

Tilapäisen vaara-alueen perustaminen tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna. Ilmailun hallintayksikkö (AMC) perustaa Ilmailulain 11§:n mukaisesti enintään kaksi viikkoa kestävästä miehittämättömän ilmailun vaara-alueet ASM-Toimintakäsikirjan kohdassa 3.10.2 määritellyin reunaehdoin. Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät ANS Finlandin [www-sivuilta www.tmfg.fi/fi/ans](http://www.sivuilla.com/tmfg/fi/fi/ans)

7.4 Muu ilmailulle vaaraa tuottavan toiminnan arviointi

Arviointi tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna. Ilmailulain (864/2014) 159§ mukaisesti toimijan tulee ilmoittaa suunnitellusta ilmailulle vaaraa aiheuttavasta toiminnasta (esim. lentoaseman läheisyydessä tapahtuva räjäytystyö) ANS Finlandille, joka tekee arvion vaikutuksesta ilmailuliikenteelle. ANS Finland antaa lausunnon asiakkaan pyynnöstä. Pyyntö tulee esittää ANS Finlandille 4 viikkoa ennen suunniteltua käyttöä. Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät ANS Finlandin [www-sivuilta www.tmfg.fi/fi/ans](http://www.sivuilla.com/tmfg/fi/fi/ans)

7.5 Droonin lennätyslupa lentoaseman läheisyydessä

ANS Finlandin lennonvarmistusyksiköt käsittelevät asiakkaan pyynnöstä lennätyslupapyyntöjä silloin kun droonin lennättäjä haluaa lennättää lentoaseman läheisyydessä alueella mihin ilmailumääräyksen OPS M1-32 mukaan vaaditaan ennakkosopiminen ilmailuliikennepalveluntarjoajan kanssa.

Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät ANS Finlandin www-sivuilta www.tmf.fi/fi/ans

7.6 Drooni geofencing - purku

Geofencing - purku tuotetaan asiakaskyselyn perusteella tapauskohtaisena palveluna.

Lennonvarmistuspalveluntarjoaja voi purkaa geofencingin oman toimilupansa puitteissa (kts kohta 1). Pyyntö tulee ANS Finlandille 4 viikkoa ennen suunniteltua käyttöä.

Tarkemmat tiedot palvelusta ja maksuista löytyvät ANS Finlandin www-sivuilta www.tmf.fi/fi/ans

7.7 Muut lausunnot ja asiantuntijapalvelut

Erillisestä toimeksiannosta tehtävä muu selvitys, asiakirjapyyntö tai arkistotiedon pyyntö tehtyjen työtuntien mukaan. ANS Finland voi luovuttaa pyynnöstä mm arkistotietoja asiakkaan pyynnöstä (jos tietojen luovuttamisesta ei ole laissa erikseen muuta määrätty). Edellä mainituissa tehtävissä sovelletaan asiantuntijapalveluista annettuja hintoja.

ANS Finland tarjoaa asiantuntijapalveluja oheisten asiantuntijahintojen perusteella:

vanhempi asiantuntija	170€/h
nuorempi asiantuntija	130€/h
muu työ	120€/h

Tarkemmat tiedot palveluista ja maksuista löytyvät ANS Finlandin www-sivuilta www.tmf.fi/fi/ans

8 AIR NAVIGATION SERVICES FINLANDIN VASTUU

ANS Finland vastaa näissä ehdoissa mainittujen palvelujen tuottamisessa aiheutuneista välittömistä vahingoista, joiden osoitetaan johtuvan ANS Finlandin tahallisesta tai tuottamuksellisesta menettelystä.

ANS Finland ei vastaa palveluiden tuottamisessa aiheutuneista välillisistä tai epäsuorista vahingoista, eikä puhtaista varallisuusvahingoista tai vahingoista, joita ANS Finland ei ole voinut kohtuudella ennakoida.

Vahingonkorvausta on vaadittava ANS Finlandilta kirjallisesti kuukauden kuluessa siitä, kun vahingonkorvauksen perusteena oleva virhe havaittiin tai se olisi pitänyt havaita.

9 VAPAUTTAMISPERIAATTEET

ANS Finland vapautuu velvoitteistaan ja velvollisuudestaan maksaa vahingonkorvausta, jos velvoitteiden rikkominen tai niiden täyttämättä jättäminen johtuu vapauttamisperusteesta. Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota ANS Finland ei ole voinut ottaa huomioon ja joka on ANS Finlandista riippumaton tai jonka vaikutusta ei voida kohtuudella välttää tai voittaa. Tällainen tapahtuma voi olla esimerkiksi sota, kapina, valuuttarajoitukset, lainsäädännökset ja viranomaismääräykset, vientikielto, luonnonmullistus, sääolosuhteet, yleisen liikenteen, tietoliikenteen tai energianjakelun keskeytys, kuljetusvälineiden niukkuus, yleinen tavaran niukkuus, käyttövoiman rajoitukset, työselkkaus, tulipalo taikka muu vaikutuksiltaan vastaava ja epätavallinen ANS Finlandista riippumaton syy sekä tässä kohdassa mainituista seikoista johtuvat ANS Finlandin alihankkijan toimituksissa olevat virheet taikka viivästykset.

Jos ANS Finlandin velvoitteiden täyttäminen viivästyy jostakin edellisessä kappaleessa mainitusta syystä, velvoitteen täyttämisaikaa jatketaan niin paljon kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

10 RIITOJEN RATKAISU

Ehdoissa mainittujen palveluiden tuottamisesta johtuvat erimielisyydet ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

11 YHTEYSTIEDOT

Aihe	Sähköposti	Osoite
Palveluehdot ja hinnat	ans@ansfinland.fi	Air Navigation Services Finland Oy Käyntiosoite: Lentäjätie 1, 01530 Vantaa Postiosoite: PL 157, 01531
Laskutustiedot	liikennelaskutus@finavia.fi	Finavia Oyj, Liikennelaskutus PL 50, 01531 Vantaa
Maksaminen, maksujärjestelyt, ennakkomaksut, hinta-arviot	luotonvalvonta@finavia.fi	Finavia Oyj, Luotonvalvonta PL 50, 01531 Vantaa